МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА

ВИПУСК 88 · 2016

ISSN 0134 – 6393

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА

засновано в 1926 р.

Частина 2

Економічні науки

ВИПУСК

88

Умань – 2016

УДК 63(06)

Включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: затверджено наказами Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528 (*сільськогосподарські науки*); від 06.03.2015 № 261 (*економічні науки*), а також до російського індексу цитування (РІНЦ).

Редакційна колегія:
*О.О. Непочатенко – доктор економ. наук (**головний редактор**); В.П. Карпенко – доктор с.-г. наук (**заступник головного редактора**); А.Ф. Балабак – доктор с.-г. наук; Я. Ґживач – доктор економ. наук; Г.М. Господаренко – доктор с.-г. наук;З.М. Грицаєнко – доктор с.-г. наук; В.О. Єщенко – доктор с.-г. наук; В.В. Заморський – доктор с.-г. наук; О.І. Зінченко – доктор с.-г. наук; К. Кжижановська – доктор економ. наук; П.Г. Копитко – доктор с.-г. наук; Т.Є. Кучеренко – доктор економ. наук; О.В. Мельник – доктор с.-г. наук; Л.В. Молдаван – доктор економ. наук; Р.П. Мудрак – доктор економ. наук; А.С.Музиченко – доктор економ. наук; Ю.О. Нестерчук – доктор економ. наук; Н.М. Осокіна – доктор с.-г. наук; Ф.М. Парій – доктор біол. наук; С.П. Полторецький – доктор с.-г. наук; Ю.Ф. Терещенко – доктор с.-г. наук; А.Ю. Токар – доктор с.-г. наук; Л.В. Транченко – доктор економ. наук; В.С. Уланчук – доктор економ. наук; О.І. Улянич – доктор с.-г. наук; А. Шімонік – доктор економ. наук; О.О. Школьний – доктор економ. наук; І.В. Прокопчук – кандидат с.-г. наук (**відповідальний секретар**).*

Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. – Умань: УНУС, 2016. – Вип. 88. – Ч. 2 : Економічні науки. – 344 с.

У збірнику висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками Уманського національного університету садівництва та інших навчальних закладів Міністерства освіти і науки України і науково-дослідних установ НААН України.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського НУС,
протокол № 2 від 26 листопада 2015 року.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

© Уманський національний університет садівництва, 2016

ЗМІСТ

ЧАСТИНА 2

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

О.О.Непочатенко, П.К.Бечко, А.О.Корнега	КРЕДИТНІ РИЗИКИ В СИСТЕМІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ АГРАРІЇВ…….	7
Л.Д. Тулуш	ПОДАТКОВА РЕФОРМА У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ…..	20
Т.Є. Кучеренко	МСБО 16 «ОСНОВНІ ЗАСОБИ» ВІДПОВІДНО ДО НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ І ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА……..	33
Ю.О. Нестерчук, К.М. Мельник	НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ……	39
О.О. Школьний	ЛОГІСТИЧНО-ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ…….	48
П.М. Боровик, Б.С. Гузар, Н.В. Лиса	ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ СПРАВЛЯННЯ МІСЦЕВИХ ЗБОРІВ В УКРАЇНІ……	55
Kowalski S.	THE AGRICULTURAL PRODUCER GROUPS AS A FORM OF CONSOLIDATION OF THE PRODUCERS AND AGRICULTURAL PRODUCTION……	63
А.Ф. Черненко, .А. Афонина	КАЛЬКУЛЯЦИЯ ПРИ ДИРЕКТИВНОМ ПЛАНИРОВАНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ……..	70
J. Grzywacz, K. Jarkowska	THE ROLE OF BANK LOAN IN FINANCING INVESTMENTS OF POLISH ENTERPRISES……	80
О.Т. Прокопчук	ДОСВІД СТВОРЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В КАНАДІ…….	89
Д.К.Семенда, О.В.Семенда	ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РОДЮЧОСТІ ТА ОХОРОНИ ЯКОСТІ ГРУНТІВ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ…	99
А.Ю. Токар, Н.С. Руда	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КОНСЕРВОВАНИХ ПРОДУКТІВ З ПЛОДІВ ТА ОВОЧІВ …….	109
Г.Ю. Аніщенко	ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ МАЙНА БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ……	116

Л.В. Барабаш, Р.М. Цвілюк	СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ…….	125
О.Х. Давлетханова, Я.Л. Миколайчук	ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ……..	134
Н.І. Гвоздєй, Ю.В. Уланич	ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ……	142
О.Б. Денис	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ……..	150
С.М. Колотуха, І.Ф. Коваленко	ФОРМУВАННЯ РІВНЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ……..	159
A. Krzętowska , A. Jagodziński	KEY FACTORS OF EMPLOYEES MOTIVATION ON THE EXAMPLE OF THE VOIVODESHIP OF MAZOWIECKIE...	169
В.В.Мельник	ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ……	175
В.В. Нечипоренко	ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СИСТЕМ АПК НАЦІОНАЛЬНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ…….	182
В.Ф. Невлад, О.В. Макушок	ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ……..	189
Н.В. Оляднічук	ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ……..	198
М. А. Щетина	ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ…….	206
Л.О. Барабаш	СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДІВ ЗЕРНЯТКОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ ТА СВІТІ……..	213
С.А. Власюк	АЛЬТЕРНАТИВНІ ФОРМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ…….	219
А.М. Бричко	АДАПТАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ ДО ПОСТІЙНО ЗМІННИХ ФАКТОРІВ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА...	230
Л.Л. Кравцова	ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ УМОВ…….	238
Н.М.Лемещенко, О.Л.Бурляй	ЗЕМЕЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ……	246

І.М. Новак	ЕФЕКТИВНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ ЧЕРЕЗ ІНСТРУМЕНТИ ФОНДОВОГО РИНКУ……..	257
В.В. Бондарець	ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОКОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ……	265
О.О. Дорошенко	ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРУКТУРИ БАЛАНСУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ……..	272
Л. М. Коренюк	ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОФОРМУВАНЬ……..	279
О.В. Гринчак, О.Х. Давлетханова, Б.М. Марін	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ……	287
Л.А. Панкратова	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФАКТОРИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ В КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВСЬКИХ СТРУКТУРАХ……	297
О.П. Ратушна	ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ…….	304
Д.К. Семенда, О.С. Тупчій, О.С. Фротер	ЗНАЧЕННЯ АГРАРНИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ……..	311
А. О. Харенко, В. В. Бобко	ОСОБЛИВОСТІ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ……..	319
Б. Б. Музика	СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБІЙНИХ ПУНКТІВ В АГАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ…	334

ЧАСТИНА 2

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

УДК 336.226.1 : 631.16

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ СПРАВЛЯННЯ МІСЦЕВИХ ЗБОРІВ В УКРАЇНІ

П.М. Боровик, кандидат економічних наук
Б.С. Гузар, кандидат економічних наук
Н.В. Лиса, кандидат економічних наук
Уманський національний університет садівництва

У статті розглянуто проблеми справляння в Україні місцевих зборів. За результатами проведеного аналізу авторами пропонується розширення повноважень місцевих громад щодо запровадження нових місцевих зборів та їх адміністрування а також впровадження обов'язкових внесків на охорону здоров'я громадян,що проживають і працюють в екологічно неблагополучних районах.

Ключові слова: *місцеві бюджети, доходи місцевих бюджетів, місцеві збори, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір, Податковий кодекс України.*

Постановка проблеми. Власні джерела доходів місцевих бюджетів повинні формуватись переважно за рахунок місцевих податків та зборів, до яких, відповідно до вимог останньої редакції Податкового кодексу України, відносять єдиний податок, податок на майно, збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір. При цьому не дивлячись на те, що з прийняттям останніх змін до Податкового кодексу [8; 9] механізми справляння збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору суттєво не змінились, їх незначна роль у формуванні доходної бази місцевих бюджетів зумовлює необхідність дослідження проблем їх справляння.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці нарахування і сплати місцевих податків і зборів присвячено численні публікації як науковців так і податківців-практиків, серед яких особливої уваги заслуговують праці В. Л. Андрущенка та О. П. Кириленко [1], Ю. Б. Іванова [4], І. О. Луніної [6], А. М. Соколовської [10], Л. С. Тришак [11], Л. Д. Тулуша та Н. М. Малініної [12] а також безлічі інших дослідників податково-бюджетних відносин на рівні бюджетів місцевих громад.

Проте як недолікам порядків нарахування і сплати так і напрямам вдосконалення механізмів справляння місцевих зборів у дослідженнях цих, та інших науковців, на думку авторів цієї публікації, приділено недостатньо уваги.

Крім того, як проблеми місцевого оподаткування загалом так і недоліки механізмів справляння місцевих зборів дещо загострились після обранням нашою країною курсу на децентралізацію, що й спричинило потребу в дослідженні проблем сучасних механізмів нарахування і сплати місцевих зборів та визначило його ціль і завдання.

Дана публікація присвячена розробці рекомендацій щодо вдосконалення сучасних вітчизняних механізмів справляння місцевих зборів.

Методика досліджень. В статті використано економіко-статистичні методи дослідження, зокрема метод порівняння, монографічний, графічний та табличний методи.

Результати досліджень. Місцеві збори в Україні донедавна включали збір за парковку автомобілів, ринковий збір, збір за видачу ордера на квартиру, збір з власників собак, курортний збір, збір за участь у бігах на іподромі, збір за виграш на бігах, збір з осіб, які беруть участь у грі на тоталізаторі на іподромі, збір за право використання місцевої символіки, збір за право проведення кіно- і телезйомок, збір за проведення місцевих аукціонів, конкурсного розпродажу і лотерей, збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі. Проте незначний фіскальний і регулюючий потенціал перелічених податкових форм зумовив необхідність реформування як системи місцевого оподаткування так і власне місцевих зборів.

В ході проведення зазначеної реформи, яка відбулась шляхом прийняття Податкового кодексу України та внесення низки змін до цього нормативно-правового акта, на заміну значному переліку місцевих зборів, що функціонували в Україні до цього, спочатку було запроваджено збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір, а з 01.01. 2015 р. залишились лише збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір [5].

Варто зазначити, що останніми роками дохідна база місцевих бюджетів переважно формувалась не за рахунок місцевих податків та зборів, а з інших джерел, що суперечить самій логіці бюджетних відносин (табл. 1).

1. Динаміка доходів місцевих бюджетів в Україні*

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Загальна сума доходів місцевих бюджетів, млрд. грн	225,4	221,0	231,7
З них : - за рахунок місцевих податків і зборів, млн. грн	12171,6	15469,9	18535,6
- за рахунок місцевих зборів, млн. грн	516,2	639,3	645,9
Частка місцевих податків і зборів у загальній сумі доходів місцевих бюджетів, %	5,4	7,0	8,0
Частка місцевих зборів у загальній сумі доходів місцевих бюджетів, %	0,2	0,3	0,3

**Складено авторами за даними джерел [2; 11].*

Зокрема, показники, наведені в таблиці, переконливо демонструють, що через місцеві бюджети в Україні перерозподіляється значна частина доходів зведеного бюджету України. Поряд з цим, вкрай мізерною в доходній базі місцевих бюджетів України є питома вага місцевих податків та зборів. Не дивлячись на те, що за період 2012-2014 рр. спостерігається зростання на 53,7 % абсолютних розмірів доходів місцевих бюджетів у формі місцевих податкових платежів, питома вага власних джерел доходів бюджетів місцевих громад в структурі загальної їх доходної бази зросла лише на 48,1 % і не досягла навіть 10 відсоткових пунктів їх доходної бази.

Ще меншою в структурі доходної бази місцевих бюджетів України є частка місцевих зборів. Крім того, зазначений показник за досліджуваний період зріс лише на 1/3, тобто темп його росту в динаміці не досягає значення темпу росту мобілізованих сум місцевих податків та зборів.

При цьому, не дивлячись на те, що сучасні місцеві збори за своєю сутністю – реформовані збір за парковку автомобілів та курортний збір, слід зазначити, що порядки їх нарахування і сплати дещо відрізняються від механізмів справляння тих місцевих зборів, що функціонували в Україні до прийняття Податкового кодексу та внесення низки змін до цього нормативно-правового акта (рис. 1 та рис. 2).

Платники	• організатори парковок на майданчиках для платного паркування та організатори спеціально відведених автостоянок;
База справляння	• площа земельних ділянок під парковками а також площі комунальних гаражів, стоянок, паркінгів, тобто будівель, споруд та їх частин, збудованих за рахунок коштів місцевих бюджетів (крім тих, за які власники платять земельний податок або орендну плату за землі державної і комунальної власності, а також крім земельних ділянок, віднесених до прибудинкових територій);
Ставки збору	• встановлені з розрахунку за 1 м^2 площі земельної ділянки під парковкою у розмірі від 0,03 % до 0,15 % від розміру мінімальної заробітної плати для працездатних категорій громадян на початок року (конкретний розмір ставок збору встановлюється рішенням тієї місцевої ради, на території якої знаходиться парковка);
Порядок обчислення і сплати	• податковий період - календарний квартал; • платники самостійно обчислюють суму збору і не пізніше 40 календарних днів, що наступають за звітним кварталом подають до ДПІ за місцем парковки декларацію; • збір сплачується до бюджету місцевого самоврядування за місцем розташування парковки поквартально в термін до 50 календарних днів, що наступають за звітним кварталом.

Рис. 1. Основні особливості сучасного механізму справляння збору за місця для паркування транспортних засобів в Україні [7; 8; 9]

Необхідно відмітити, що механізми справляння збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору під час трансформації їх механізмів справляння, проведеної в 2010-2015 рр., були вдосконалені, внаслідок чого посилились як фіскальні так і регулюючі властивості досліджуваних місцевих платежів, порівняно зі збором за парковку автомобілів та курортним збором.

Платники	• громадяни, які прибувають у місцевість, де місцевими радами прийнято рішення про його запровадження та отримують послуги з тимчасового проживання (у готелях, санаторіях, тощо);
База справляння	• вартість усього періоду проживання в місцях, де громадяни отримують послуги з проживання в місцях для тимчасового проживання на території туристичної місцевості;
Ставки збору	• від 0,5 до 1% від вартості проживання в місцях для тимчасового проживання на території туристичної місцевості (конкретний розмір ставок збору встановлюється рішенням тієї місцевої ради, на території якої справляється збір);
Порядок обчислення і сплати	• справляється податковими агентами (готелями, квартирно-посередницькими організаціями та підприємцями, уповноваженими місцевими радами на справляння збору) під час оплати громадянами послуг з проживання; • податковий період - календарний квартал; • податкові агенти не пізніше 40 календарних днів, що наступають за звітним кварталом подають до ДПІ за місцем надання послуг з проживання на туристичній місцевості декларацію про нараховані (утримані) суми збору; • збір сплачується до бюджету місцевого самоврядування за місцем надання послуг з проживання на туристичній місцевості в термін до 50 календарних днів, що наступають за звітним кварталом.

Рис. 2. Основні особливості сучасного механізму справляння туристичного збору в Україні [7; 8; 9]

Поряд з цим, в часи фінансової нестабільності, враховуючи той факт, що конфлікт на сході України остаточно не врегульовано, на думку авторів даного дослідження, дещо передчасною була відміна збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності, фіскальне значення якого в доходній базі місцевих бюджетів було значно вищим від питомої ваги збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору (табл. 2).

2. Динаміка мобілізації місцевих зборів в Україні*

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Мобілізовано збору за місця для паркування транспортних засобів, млн. грн	56,5	68,4	70,9
Мобілізовано туристичного збору, млн. грн	27,8	38,4	40,1
Мобілізовано збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності, млн. грн	431,9	532,5	534,9
Питома вага збору за місця для паркування транспортних засобів у загальній сумі місцевих зборів, %	10,9	10,7	11,0
Питома вага туристичного збору у загальній сумі місцевих зборів, %	5,4	6,0	6,2
Питома вага збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності у загальній сумі місцевих зборів, %	83,7	83,3	82,8

**Складено авторами за даними джерел [2; 11].*

Зокрема, показники, наведені в табл. 2, демонструють, що за рахунок збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності формувалось понад 82 % місцевих зборів, за рахунок збору за місця для паркування транспорту – близько 11 %, а за рахунок туристичного збору – лише біля 6 % від мобілізованої суми місцевих зборів.

Тому, цілком логічним кроком в подальшому реформуванні механізмів справляння місцевих зборів, що нині функціонують в Україні, є посилення їх фіскальних властивостей а також розширення їх регулюючого впливу на розвиток місцевих територій, що повністю відповідає класичним принципам фінансової та адміністративної децентралізації [13, p. 36].

Практичними кроками на шляху виконання поставленого завдання, на нашу думку, повинні бути :

- розширення повноважень місцевих громад стосовно запровадження нових місцевих зборів та їх адміністрування;

- запровадження обов'язкових внесків на охорону здоров'я громадян, що проживають і працюють в екологічно неблагополучних районах.

Такі кроки не лише підвищать фіскальну роль місцевих зборів, але й сприятимуть підвищенню рівня самодостатності вітчизняних муніципалітетів, що, з одного боку, є одним із завдань фінансової децентралізації [13, p. 312], а з іншого – повністю відповідає вимогам Європейської хартії місцевого самоврядування [3].

Висновки. В ході проведення податкової реформи з усіх місцевих зборів, що функціонували в Україні, залишились лише збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір. Поряд з цим, відміна більшості місцевих зборів суттєво послабила фіскальні та регулюючі властивості зазначених податкових форм.

Тому, з метою вдосконалення чинної системи справляння місцевих зборів необхідно розширити повноваження місцевих громад стосовно запровадження нових місцевих зборів та їх адміністрування, а також запровадити обов'язкові внески на охорону здоров'я громадян, що проживають і працюють в екологічно неблагополучних районах.

Подальші дослідження в обраному напрямі фінансово-економічних досліджень слід присвятити проблемам справляння сучасних місцевих податків, зокрема податку на майно та єдиного податку.

Література

1. Андрущенко В. Л. Федералізм міжбюджетних відносин: зарубіжні моделі та вітчизняні проблеми [Текст] / В. Л. Андрущенко, О. П. Кириленко // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – № 7. – С. 91-94.

2. Бюджетний моніторинг : Аналіз виконання бюджету за 2014 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/Monitor%20Quat%202014/KV__IV_2014_Monitoring_ukr.pdf.

3. Європейська хартія місцевого самоврядування, ратифікована Законом України № 52/97 – ВР від 15.07. 1997 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg= 994_036.

4. Іванов Ю. Б. Альтернативні системи оподаткування. [Текст]. / Ю. Б. Іванов – Харків : Торнадо – 2003. – 517 с.

5. "Кіт у мішку": яку податкову реформу підготував новий Кабмін Яценюка. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.rbc.ua/ukr/analytics/show/-kot-v-meshke-kakuyu-nalogovuyu-reformu-podgotovil-novyy-15122014090200.

6. Луніна І. О. Формування місцевих бюджетів на основі принципу еквівалентності: шлях до ефективної бюджетної системи України [Текст] / І. О. Луніна // Фінанси України – 2010 – №9 – С. 3-12.

7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755–VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://sfs.gov.ua/nk/.

8. Про державний бюджет України на 2015 рік : Закон України від 28 грудня 2014 р. № 80-VIII. Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=370429.

9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи : Закон України від 28.12. 2014 р. № 71-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/71-19.

10. Соколовська А. М. Шляхи реформування податкової системи України [Текст] / А. М. Соколовська. – Фінанси України – 2014. – №12 – С. 103-121.

11. Тришак Л. С. Оцінка системи місцевого оподаткування та напрямки її вдосконалення / Л. С. Тришак // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. – 2014. – Випуск 9. – С. 85-87.

12. Тулуш Л. Д. Особливості формування системи прямого оподаткування аграрного сектору в розвинутих країнах [Текст] / Л. Д. Тулуш, Н. М. Малініна // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2012. – Вип. 1 (6). – С. 124-134.

13. Outes W. Fiscal Federalism [Текст] / W. Outes – N.Y.: Harcourt Brase Jovanovich, Juc. – 1972. – 412 p.

References

1. Andrushchenko, V.L., Kirilenko, O.P. Federalism intergovernmental relations: foreign and domestic models problems. *Business, Economy and Law Journal*, 2001, no 7, pp. 91-94 (in Ukrainian).

2. Budget Monitoring: Analysis of Budget Execution in 2014. Available at http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/ Monitor% 20Quat% 202014 /KV__IV_2014_Monitoring_ukr.pdf (Accessed November 15, 2015).

3. European Charter of Local Self-Government, ratified by the Law of Ukraine № 52/97-ВР of 15.07. 1997. Available at http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg= 994_036 (Accessed November 15, 2015).

4. Ivanov, Y.B. (2003) *Alternative tax system*. Kharkov: Tornado, 2003. 517 p. (in Ukrainian).

5. "The Cat in the bag": tax reform which prepared the new Cabinet Yatsenyuk. Accessed at http://www.rbc.ua/ukr/analytics/show/-kot-v-meshke-kakuyu-nalogovuyu-reformu-podgotovil-novyy-15122014090200/ (in Ukrainian).

6. Lunina. I.O. Formation of local budgets based on the principle of equivalence: the path to effective budget system of Ukraine. *The Finance of Ukraine Journal,* 2010, no 9, pp. 3-12 (in Ukrainian).

7. Tax Codex of Ukraine on December 2, 2010 № 2755-VI. Available at http://sfs.gov.ua/nk/ (Accessed November 15, 2015).

8. State Budget of Ukraine for 2015: the Law of Ukraine of 28 December 2014. № 80-VIII. Available at http://www.golos.com.ua/Article.aspx? id=370429 (Accessed November 15, 2015).

9. On Amendments to the Tax Codex of Ukraine and some other legislative acts of Ukraine on Tax Reform: Law of Ukraine from 28.12. 2014. № 71-VIII. Available at http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/71-19 (Accessed November 15, 2015).

10. Sokolovskaya, A.M. Ways of reforming the tax system of Ukraine. *The Finance of Ukraine Journal,* 2014, no 12, pp. 103-121 (in Ukrainian).

11. Tryshak, L.S. Evolution of local taxation and directions of its improvement. *Kherson State University Scientific Journal*. *Series Economics*, 2014, no 9, pp. 85-87 (in Ukrainian).

12. Tulush, L.D., Malinina N.M. The features of forming a system of direct taxation of the agricultural sector in developed countries. *Social-economics problem and state Journal*, 2012, no 1(6), pp. 124-134 (in Ukrainian).

13. Outes, W. Fiscal Federalism. New York: Harcourt Brase Jovanovich, Juc, 1972. 412 p. (in United States).

Одержано 24.09. 2015

Аннотация

Боровик П.Н. , Гузар Б.С. , Лиса Н.В.
Совершенствование механизмов взимания месных сборов в Украине

Местные сборы в Украине до недавнего времени включали сбор за парковку автомобилей, рыночный сбор, сбор за выдачу ордера на квартиру, сбор с владельцев собак, курортный сбор, сбор за участие в бегах на ипподроме, сбор за выигрыш на бегах, сбор с лиц, которые принимают участие в игре на тотализаторе на ипподроме, сбор за право использования местной символики, сбор за право проведения кино- и телесъемок, сбор за проведение местных аукционов, конкурсной распродажи и лотерей, сбор за выдачу разрешения на размещение объектов торговли.

В ходе налоговой реформы, проводимой в 2010-2014 гг. в составе местных сборов, взимаемых в Украине, сначала остались сбор за осуществление некоторых видов предпринимательской деятельности, сбор за места для парковки транспортных средств и туристический сбор, а с 2015 г. только сбор за места для парковки транспортных средств и туристический сбор.

Одним из побочных последствий реформирования системы местного налогообложения является то, что в последние годы крайне незначительным в доходной базе местных бюджетов Украины есть удельный вес местных налогов и сборов, а еще ниже - местных сборов. Кроме того, в течение последних трех лет темп роста поступлений местных сборов в бюджеты местного уровня почти наполовину ниже темпа роста мобилизованных сумм местных налогов и сборов в целом.

Результаты исследования убедительно продемонстрировали, что механизмы

изымания сбора за места для парковки транспортных средств и туристического сбора при трансформации их механизмов начисления и уплаты были усовершенствованы, в результате чего усилились, по сравнению со сбором за парковку автомобилей и курортным сбором, как фискальные так и регулирующие свойства исследуемых местных платежей.

Наряду с этим, результаты исследования показали, что несколько преждевременной была отмена сбора за осуществление некоторых видов предпринимательской деятельности, фискальное значение которого в доходной базе местных бюджетов было значительно выше удельного веса сбора за места для парковки транспортных средств и туристического сбора.

Поэтому сейчас необходимо несколько усилить их фискальные и регулирующие свойства. С этой целью в нашей стране необходимо расширить полномочия местных общин по внедрению новых местных сборов и их администрированию а также ввести обязательные взносы на охрану здоровья граждан, проживающих и работающих в экологически неблагополучных районах.

Ключевые слова: *местные бюджеты, доходы местных бюджетов, местные сборы, сбор за места для парковки транспортных средств, туристический сбор, Налоговый кодекс Украины.*

Annotation

Borovyk P.M., Huzar B.S., Lysa N.V.

Improving withdrawal mechanisms of local taxes in Ukraine

Local taxes in Ukraine, until recently, included the fee for car parking, market fee, fee for issuing a warrant on an apartment, fee of dog owners, resort fee, fee for participation in races at the racetrack, fee for winning at races, fee of individuals who are involved in the game betting at the racetrack, fee for the right to use local symbols, fee for the right to host the film and TV shootings, charges for local auctions, competitive sales and lotteries and fee for issuing a permit for placing objects of trade.

During the tax reform that was carried out in 2010-2014 as a part of local fees imposed in Ukraine, initially fees for certain types of business activities, fee for parking vehicles and tourist tax were left and since 2015 there were only fee for parking vehicles and tourist tax.

One of the indirect consequences of reforming local taxation is that in recent years the proportion of local taxes and fees is extremely poor in the revenue base of local budgets of Ukraine and local taxes are even lower. In addition, for last three years the growth rate of revenues from local fees to local budgets is reduced by one half comparing with the growth rate of amounts of mobilized local taxes and fees in general.

The results of studies showed that withdrawal mechanisms of fee for parking vehicles and tourist tax during transforming mechanisms of charging and payment have been improved, both fiscal and regulatory properties of the investigated domestic payments.

At the same time, the results of studies showed that fee cancellation of certain types of business activities was a little too hurried, the fiscal importance of which in the revenue base of local budgets was significantly higher than the proportion of the fee for parking vehicles and tourist tax.

So it is necessary to strengthen their fiscal and regulatory properties. For this purpose our country needs to expand the power of local communities concerning introducing new local fees and their administration and to introduce compulsory contributions for health care of citizens living and working in environmentally disadvantaged areas.

Key words: *local budgets, local budget revenues, local taxes, fees for parking vehicles, tourist tax, Tax Code of Ukraine.*

UDC 330.1

THE AGRICULTURAL PRODUCER GROUPS AS A FORM OF CONSOLIDATION OF THE PRODUCERS AND AGRICULTURAL PRODUCTION

S. Kowalski
The State School of Higher Professional Education in Plock

The Common Agricultural Policy, despite the existing problems and restrictions, launched to accelerate the development of agriculture and its modernisation, as well as the development of rural areas and create the conditions to the continued improvement of rural income. this provided a comprehensive rural development and agriculture and encourages the development of the national economy. Also results in the creation of new jobs in the surroundings of agriculture and develop rural areas, Which was an important argument e.g. to ensure the acceptance of the entry of Poland to the euro.

Polish agriculture has many problems, which hinder the pursuit of activities. Rising production costs, the fragmentation of holdings, outdated technology probably are not conducive to achieving satisfactory results profitability polish holdings. Nowadays it is important to adapt production to the needs and market requirements. A single producer has difficulties with the negotiation of prices as is often too small scales production.

Competitiveness of rural areas, as an investment location, business, the development of services depends largely on the orientations of the instruments of rural development policy.

One of the community priorities rural development is to improve the organisation of the food chain and the promotion of risk management in agriculture. This objective can be achieved m. Others through the creation of agricultural producer groups.

The aim of article is an indication of the benefits arising from the creation of agricultural producer groups and to try to assess the conditions associated with the possibility of funding of actions conducive to set them up in the conditions of the functioning of the common agricultural market the EU.

***Key words**: common agricultural policy, rural development, agricultural producer groups, financing activities*

The objectives and benefits of the functioning of the agricultural producer groups. The emergence of agricultural producer groups is based on the basic idea of a, which is the joint action, which enables meet the challenges of the market economy based on the principle of competition. Thanks to the competent organising and the production adjustment to the requirements of the consignee in terms of quality, quantity and range while application of the principles of environmental protection at all stages of production, storage and distribution of agricultural products, farmers are enabled to provide itself with a stronger position to the market, and a higher, and safer revenue.

On 21 November 2000 entered into force of the act of agricultural producer groups and their relationships and other acts (Dz.U. z 2000 r. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.), constituting the legal basis creating groups. It is based on a multiannual economic traditions, expressing cooperation farmers. lays down rules to organise